

Většina základních škol navštívených ve školním roce 2016/2017 (559) měla všechny třídy heterogenní (nebyly diferencovány např. dle schopností žáků nebo jejich zaměření), žáci tak měli příležitost vyrůstat a vzdělávat se v prostředí, které svým složením odpovídá společnosti, ve které žijí a na jejímž formování se budou v budoucnu podílet.

Prvek vnější diferenciací byl zaznamenán v 5,7 % navštívených základních škol. Nejčastěji šlo o třídy se specifickým zaměřením (např. sportovní, s rozšířenou výukou jazyků, matematické apod.).

2.1.2 Přijímání dětí k základnímu vzdělávání

Ředitel školy má povinnost přijmout k základnímu vzdělávání všechny děti ze spádové oblasti. Za poslední 3 roky odmítlo přijetí dětí ze spádové oblasti pouze pět škol navštívených v průběhu školního roku 2016/2017, a to z kapacitních důvodů.

Z hlediska rovnosti při přijímání do základního vzdělávání bylo zjištěno, že většina zápisů se uskutečňuje vhodným způsobem přiměřeným věku dítěte. V motivační části zápisu převažuje plnění zadaných úkolů ověřujících školní zralost, rozhovor dítěte s pedagogem a hry. Zápis trval ve všech případech nejdéle 20 minut, což odpovídá vyhlášce o základním vzdělávání (§ 3a odst. 3 vyhlášky č. 48/2005 Sb.). Přesto necelá pětina škol tento časový úsek přesahovala (často však z důvodu procházení různých stanovišť ve škole a plnění úkolů, případně her). Z dřívějších zjištění České školní inspekce vyplývá, že testování dětí při zápisu bylo v základních školách zaznamenáno v 2,3 % navštívených škol (z toho pouze v jednom případě mělo testování vliv na rozhodnutí o přijetí) a kritéria přijetí byla s výjimkou několika škol v souladu se zákonem (viz tematická zpráva *Zápisy žáků do 1. ročníku základního vzdělávání*³). Ve školním roce 2016/2017 bylo testování zjištěno pouze v jedné škole, nemělo však vliv na rozhodnutí o přijetí. I tak ovšem platí, že využití testování je v rozporu s Informací k organizaci zápisů k povinné školní docházce, kterou vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále i „MŠMT“)⁴.

2.1.3 Podpůrná opatření

S novelizací § 16 školského zákona došlo ke změně vymezení dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kterou se ruší rozlišování na děti a žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním. Dítětem či žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Novela školského zákona nově vymezuje podpůrná opatření jako nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte či žáka. Taxativní výčet podpůrných opatření uvádí příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti a lze je různě kombinovat. Podpůrná opatření 1. stupně sloužící ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte či žáka poskytuje škola nebo školské zařízení bez doporučení školského poradenského zařízení a bez žádosti dítěte či žáka, resp. jeho zákonného zástupce, a bez nutnosti předchozího písemného informovaného souhlasu. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně lze uplatnit pouze na základě žádosti, doporučení školského poradenského zařízení a předchozího písemného informovaného souhlasu dítěte či žáka, resp. jeho zákonného zástupce, nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci. Pro účely výkaznictví jsou děti

3 ČŠI. 2016. *Zápisy žáků do 1. ročníku základního vzdělávání*. Č. j.: ČŠIG-1083/16-G2. Dostupné z: <http://www.csicr.cz/html/Tematicka1tridy/flipviewerxpress.html>

4 Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/informace-k-organizaci-zapisu-k-povinne-skolni-dochazce>

